

med al Flid paa at kunne gjøre det, idet det havde en væsentlig Indflydelse paa deres Hovedkarakter. Det var nemlig saa at sige ellers ikke muligt for dem at komme frem, naar de da ikke vare særligt begavede, saa at de paa anden Maade kunde høre paa den Indflydelse, dette kunde have. Nu tror jeg nok, at jeg staar nær ved det Udgangspunkt, hvorfra Forvirringen kom, nemlig den Fortolkning, som Examenskommissionen — dog først efter at have faaet Ministeriets Anbefjendelse deraf — gav § 4 i Loven af 25de Juli 1867. Jeg skjønner nu ikke, at denne Paragraf behøver at fortaas derhen, at der ikke mere skal gives Karakter i Sang og Musik som tællende; men ikke desto mindre indkom Examenskommissionen med Forespørgsel til Ministeriet, om ikke Paragrafen maatte forstås saaledes, at herefter vilde blive givet Karakter i Sang og Musik, uden at denne Karakter fik Indflydelse paa Hovedkarakteren, og Ministeriet besvarede Forespørgselen bekræftende. Det maa nu indlertid indrømmes, at det var en alt for vid Sluse, der blev aabnet, naar hverken Karakteren i Sang og Musik skulde have Talværdi og tillige de, der ikke havde taget nogen Examen i disse Fag, skulde kunne ansættes som Gnelærere; thi de to Ting kan man ikke lade gaa ved Siden af hinanden, naar ikke Folkesangen skal lide derunder. Ganske vist kan en Mand være en udmærket Lærer, fordi han ikke kan synge eller spille; det er tilvisse Tilfældet, og mange Sange ere de de bedste Lærere, med hvem det er Tilfældet. Det ligger maasse deri, at de have været nøbde til at kæmpe haardere for at komme frem, idet Lærere med Anlæg for Sang og Musik i Reglen vilde blive dem foretrukne, naar de ikke paa anden Maade have noget Fortrin fremfor disse. Det ligger maasse ogsaa deri, at Folk, der ere vel udstyrede i andre Retninger, have mindre Anlæg for Sang og Musik, der jo ere rene Naturgaver. Vist er det, at det er en Kjendsgjerning, at i Reglen er det de flinkeste Elever paa Seminarierne, som ikke kunne synge og spille, og min Erfaring i den Henseende bekræftes af mange Andre. I de Indberetninger, der ere komne til Ministeriet, findes det samme Resultat fremsat; men desuagtet tror jeg, det var en stor Feil, der skete, da Ministeriet i 1869 efter Samraad med Examenskommissionen bestemte, at Karakter i Sang og Musik ikke skulde have en tællende Værdi. Efter Alt, hvad der foreligger — og jeg har havt Leilighed til at gennemgaa Sagen — kan jeg ikke se bedre, end at denne Sag maatte kunne ordnes ad administrativt Veie, og jeg for mit Vedkommende tror, at det vilde være en god administrativ Ordning, om man atter vendte tilbage til det Gamle, som dog endnu bestod til Navn efter, at Loven af 1867 var givet — og det var jo kun en Fortolkning, hvorom der her er Spørgsmaal — altsaa vendte tilbage til den gamle Karaktergivning for Sang og Musik som tællende, og samtidig

dermed bestemte i Overensstemmelse med Udviklingen siden 1857, at det maa være overladt til Gnelærere og saa saadanne, der ikke kunne synge og spille, dog med den Betingelse i Raldbrevet, at Vedkommende skal sørge for, at Sangen bliver udført paa en for Skolekommission og Skoledirektion tilfredsstillende Maade. Jeg tror ikke, det er saa vanskeligt, som den høitærede Minister mener, for Lærere at finde Folk, der kunne fungere for dem. Folkehøjskolerne ere jo meget ivrig syngende, og de fleste af Eleverne have noget Anlæg for Sang. Disse Elever spredes derefter ud over hele Landet, og blandt dem vilde altsaa Lærerne kunne finde Medhjælpere i den nævnte Henseende. Flere af de ikke-syngende Lærere have ogsaa Hustruere, der kunne være meget dygtige i Sang, og hvad er der da iveien for, at Hustruen forestaar Sangen, naar det kun sker paa en for Skolekommission og Skoledirektion tilfredsstillende Maade. Jeg tror altsaa ikke, at det i noget Skoledistrikt vil efter Nutidens Udsvilling falde vanskeligt for en flink Lærer at finde En, der kan lede Sangen i hans Sted, og jeg maa tilføie, at i enhver flink Lærers Interesse vil det være, at der synges i Skolen, saa ogsaa deri ligger der en kraftig Drivfjeder for ham til at skaffe sig en dygtig Medhjælper. Efter min Mening maa det siges at være en død Skole, hvor ikke Sang finder Sted, ligesom ogsaa det er min Erfaring, at Skoler, hvor Lærerne ikke kunne lede Sangen, ofte staa paa et høiere Trin end Skoler, hvor Læreren har Dre for Sang og kan synge Coralmelodierne fortræffelig. Jeg vil derfor haabe at have forstaaet den høitærede Minister rigtigt, naar jeg mener, at det er hans Agt at gaa i den Retning, at ikke-syngende Lærere kunne blive ansatte som Gnelærere under Forudsætning af, at Sangen ellers bliver ledet af Andre paa en for Skolekommissionen og Skoledirektionen tilfredsstillende Maade. Nu har den høitærede Minister vel ikke absolut sagt, at han vilde gaa i den Retning; men jeg kan godt forstaa, at han ikke idag vil give nogen bindende Udtalelse i saa Henseende. Det var nu det Gne. Det Andet er, at man samtidig med at gaa i den Retning, jeg her har udtalt mig for, arbejder hen til at vende tilbage til den gamle Ordning med at lade Karaktergivningen i Sang og Musik være tællende; thi deri vil indeholdes en bedre Spore for de unge Mennesker til at gjøre, hvad de kunne, i Retning af Musik og Sang, end den, der kan siges at ligge i Resolutionen af 4de Oktober 1870. Vi maa ikke glemme, at unge Mennesker ikke se meget langt fremad. Det Første for dem er at stræbe efter at faae en god Karakter, og naar det bliver klart, at det indvirker paa deres Examens Hovedkarakter, om de kunne synge og spille, behøver man ikke at være bange for, at de skulle tilfidesætte disse Fag. Det har Erfaringen noksom godtgjort i Aarene 1857—69,